НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Кафедра *соціальної роботи та реабілітації*

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан гуманітарно-педагогічного факультету
_____ Інна САВИЦЬКА
«____» _____ 2024 р.

«СХВАЛЕНО»
на засіданні кафедри соціальної роботи та реабілітації
Протокол № 4 від 17.04.2024 р.
Завідувач кафедри
_____ Ірина СОПІВНИК

«РОЗГЛЯНУТО»
Гарант ОП «Англійська мова та друга іноземна»
_____ Юлія МАРКОВА
Гарант ОП «Німецька мова та друга іноземна»
_____ Олександр АРТЬОМЦЕВ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ВИРОБНИЧА (ПЕРЕКЛАДАЦЬКО-ТЕХНОЛОГІЧНА) ПРАКТИКА

Галузь знань *03 «Гуманітарні науки»*
Спеціальність *035 «Філологія»*
Освітня програма *«Англійська мова та друга іноземна», «Німецька мова та друга іноземна»*
Факультет *гуманітарно-педагогічний*
Розробник *Тарасенко Р.О., професор кафедри, доктор педагогічних наук, професор*

Київ – 2024

ВСТУП

Програма практики – це основний навчально-методичний документ, що регламентує мету, зміст і послідовність проведення практики, підбиття її підсумків і містить рекомендації щодо видів, форм і методів контролю якості підготовки (рівень знань, умінь і навичок), які здобувачі вищої освіти мають отримувати під час її проходження.

Виробнича (перекладацько-технологічна) практика здобувачів вищої освіти 2 року навчання спеціальності 035 «Філологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти є невід'ємною складовою їхньої професійної підготовки. Тривалість практики становить два тижня.

Зміст програми практик відповідає «Положенню про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України», затвердженому наказом Міністерства освіти і науки України від 20.12.1994 р. № 351, наказам і рішенням колегії Міністерства освіти і науки України щодо практик студентів, «Положенню про практичну підготовку студентів НУБіП України», затвердженого Вченою радою НУБіП України від 27 жовтня 2021 р., протокол № 3, навчальному плану освітньої програми «Англійська/Німецька мова та друга іноземна мова».

Програма виробничої практики відображає елементи системи практичної підготовки майбутнього фахівця з перекладу і є логічним структурним елементом цієї системи, яка згідно навчального плану також включає: навчальну (ознайомчу з фаху) практику; виробничу (асистентську) практика; виробничу (переддипломну) практику.

Програма виробничої практики визначає мету і завдання практики та регламентує всю діяльність здобувачів вищої освіти і керівників у період навчального процесу, що проводиться на базі практики. Вона містить такі розділи: загальні положення, організація та керівництво практикою, зміст програми практики, мета і завдання практики, індивідуальні завдання, обов'язки здобувачів вищої освіти та керівників практики від ЗВО, вимоги до оформлення звіту про практику, порядок звітності про результати практики, критерії та оцінювання практики.

БАЗА ПРАКТИКИ ТА КЕРІВНИЦТВО

Базою проведення виробничої (перекладацько-технологічної) практики є кафедра соціальної роботи та реабілітації. Кафедра має відповідну матеріально-технічну базу, основу якої становить навчальна лабораторія «Інформаційних технологій в освіті». Лабораторія оснащена достатньою кількістю персональних комп'ютерів, які мають дротове підключення до мережі Інтернет. До комплекту програмного забезпечення, яке встановлене на комп'ютерах у лабораторії, входять: система автоматизованого перекладу SDL Trados, система термінологічного менеджменту SDL MultiTerm, система для локалізації програмних продуктів SDL Passolo Essential, пакет офісних програм MS Office 2016, система оптичного розпізнавання символів ABBYY FineReader.

У лабораторії також забезпечено безкоштовний доступ до мережевих версій програмних продуктів для перекладу та комплексу інформаційних матеріалів, зокрема: хмарної системи автоматизованого перекладу Phrase TMS та Phrase Strings; міжнародних інформаційних баз даних повнотекстових матеріалів з аграрної тематики AGORA, AGRIS, DOAJ; баз паралельних текстів Євросоюзу DGT-TM, ECDC-TM.

Наявний комплекс технічного, програмного та інформаційного забезпечення створює всі умови для успішного виконання завдань практики.

Керівництво практикою буде здійснювати викладач кафедри соціальної роботи та реабілітації, який забезпечує викладання дисципліни «Інформаційні технології в перекладацькій діяльності» для здобувачів вищої освіти спеціальності 035 «Філологія» другого (магістерського) рівня.

МЕТА ПРАКТИКИ

Виробнича (перекладацько-технологічна) практика для здобувачів вищої освіти спеціальності 035 «Філологія» другого (магістерського) рівня спрямована на формування умінь і навичок, необхідних перекладачеві для виконання професійної діяльності щодо здійснення письмового перекладу з використанням CAT-систем, розвиток особистісних якостей, які визначатимуть їхню здатність

працювати в команді при виконанні спільних завдань, нести відповідальність за терміни і якість виконання роботи.

Основною метою практики є підготовка здобувачів вищої освіти до виконання роботи перекладача в сучасних умовах, які характеризуються високим рівнем застосування інформаційних технологій, жорсткими вимогами замовника щодо термінів та якості виконання замовлень на переклад спеціалізованих текстів аграрного спрямування.

ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

Програма практики передбачає виконання таких завдань:

- виконання перекладу матеріалів у форматах .doc, .xls, .ppt, .pdf різної складності з іноземної мови на українську та навпаки з використанням CAT-системи SDL Trados та Phrase TMS;
- здійснення пошуку і використання термінологічних online словників в мережі Інтернет;
- здійснення пошуку довідкових матеріалів за специфікою галузі, в якій буде здійснюватися переклад матеріалів;
- робота з галузевою термінологією та формування електронного глосарію за певною галуззю аграрного спрямування обсягом не менше 150 термінів з дефініціями, використовуючи MS Excel;
- створення термінологічної бази засобами SDL MultiTerm обсягом не менше 200 термінів, яка буде використана під час перекладу текстів відповідної тематики із застосуванням SDL Trados Studio;
- проведення попередньої підготовки текстів на іноземній і українській мові для здійснення їх вирівнювання та подальшого додавання до бази пам’яті перекладів;
- створення баз пам’яті перекладів засобами SDL Trados WinAlign та Phrase TMS обсягом не менше 50 000 тисяч символів, яка буде використана під час перекладу текстів відповідної тематики із застосуванням SDL Trados Studio та Phrase TMS;

– здійснення аналізу оригіналу і його перекладу з точки зору лексичної, граматичної, синтаксичної, прагматичної адекватності з метою контролю якості перекладених матеріалів.

ОБОВ'ЯЗКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА КЕРІВНИКІВ ПРАКТИКИ ВІД ЗВО

Науково-педагогічні працівники кафедри, що відповідають за проведення практики здійснюють такі заходи:

- *проведення організаційних заходів перед початком практики:*

- інструктаж про порядок проходження практики та безпеку праці під час перебування у на базі практики та комп'ютерному класі;
- надання студентам необхідних документів (індивідуальних завдань, методичних вказівок тощо);
- ознайомлення студентів із системою звітності за результати проведення практики, а саме: оформлення щоденника практики, виконання індивідуального завдання тощо;
- проведення зі студентами попереднього обговорення змісту завдань практики;
- подання завідувачу кафедри письмового звіту про результати проведення практики із зауваженнями та пропозиціями щодо її поліпшення.

Здобувачі вищої освіти допускаються до проходження практики, якщо:

– своєчасно отримали інструктаж з охорони праці та техніки безпеки в університеті та на робочому місці з письмовим оформленням у відповідному журналі;
– ознайомились з методичними вказівками та правилами використання обладнання і приладів, а також після проходження експрес-контролю знань;
– лабораторія або відділ обладнані аптечкою для надання першої медичної допомоги та вогнегасником;

– прилади та обладнання, які використовуються при проведенні практики, справні та готові до використання.

Під час проходження практики здобувачі вищої освіти зобов'язані:

– до початку практики ознайомитись із програмою практики, одержати від керівника практики всі необхідні документи (направлення, робочу програму практики, індивідуальні завдання, методичні рекомендації, теми доповіді чи виступу на конференції, тему магістерської роботи тощо);
– прибути до бази практичної підготовки до початку виконання завдань;
– у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики;
– знати і суворо дотримуватися правил охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії під час проходження практики;
– оформити робочий зошит та затвердити його у науково-педагогічного працівника, що відповідає за проведення практики;
– систематично вести щоденник практики. Індивідуальні завдання виконувати впродовж всієї практики і по закінченні оформити разом із звітом. Звіт повинен мати систематичний виклад вивчених і виконаних робіт із електронними матеріалами відповідних інформаційних ресурсів та перекладів (відповідно до програми практики);
– нести відповідальність за результати виконаної роботи.

Студенти несуть відповідальність за порушення правил охорони праці та техніки безпеки під час перебування на базі проведення практики.

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТУ ПРО ПРАКТИКИ

Звіт з виробничої практики повинен мати титульний аркуш та змістову частину, яка складається з таких розділів:

1. Вступ, де зазначаються мета і завдання практики.

2. Загальна характеристика бази.

3. Зміст і результати виконаних робіт.

3.1. Розкриття змісту практичної діяльності відповідно до розділів програми практики.

3.2. Результати виконання індивідуального завдання.

4. Висновки про проходження практики з пропозиціями щодо посилення ефективності практики.

5. Список використаної літератури.

6. Додатки (зразки перекладених документів, термінологічних баз, баз пам’яті перекладів, таблиці, схеми тощо).

ПОРЯДОК ЗВІТНОСТІ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ПРАКТИК

Результати проходження практики та рівень виконання завдань магістрантами оцінюються шляхом проведення диференційованого заліку за кредитно-модульною системою. Підсумки підводяться у процесі складання магістрантом заліку перед комісією, яка призначається завідувачем кафедрою.

Результати складання заліків з практики заносяться у відомість обліку успішності, проставляються у заліковій книжці магістранта, його індивідуальному плані та в журналі обліку результатів заліків і екзаменів.

Магістрант, який не виконав програму практики і отримав незадовільну оцінку при захисті практики, здійснює подальші дії, передбачені «Положенням про організацію навчального процесу» та «Положенням про екзамени та заліки».

КРИТЕРІЇ ТА ОЦІНЮВАННЯ ПРАКТИКИ

Оцінка «відмінно» виставляється здобувачеві вищої освіти, який повністю виконав програму практики, тобто виконав усі завдання, передбачені графіком проходження практики, показав високий рівень володіння інформаційними технологіями у перекладі, зокрема застосування CAT-систем. Для отримання відмінної оцінки студент повинен показати уміння і навички ефективного пошуку та обробки інформаційних матеріалів, які будуть використані при створенні термінологічних баз та баз пам’яті перекладів. На оцінку «відмінно» заслуговує студент, який не мав нарікань з боку керівника практики щодо дотримання дисципліни.

Оцінка «добре» виставляється здобувачеві вищої освіти, який повністю виконав програму практики й дотримувався графіка проходження практики, показав відповідний рівень інформаційної підготовки, має достатній рівень володіння програмним продуктом SDL Trados та Phrase TMS. Але при цьому обсяг окремих завдань, які передбачених програмою практики і регламентовані, не був досягнутий. Магістрант не мав нарікань з боку керівника практики щодо дотримання дисципліни.

Оцінка «задовільно» виставляється здобувачеві вищої освіти, який виконав програму практики не повністю, тобто не всі завдання, передбачені графіком проходження практики було виконано повністю по провині магістранта (виконано частково, виконано не в строк). При цьому магістрант не повинен мати серйозних нарікань з боку керівника практики.

Оцінка «незадовільно» виставляється здобувачеві вищої освіти, який не виконав програму практики. Магістрант, який не з'явився на базу практики в день початку практики або покинув базу практики достроково, вважається таким, що не виконав програму практики. Магістрант, що не виконав програму практики без поважних причин, не має права повторного проходження практики.

Загальна оцінка визначається у відповідності до наведеної таблиці:

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	**Оцінка національна за результатами проходження практики**
90-100	Відмінно
74-89	Добре
60-73	Задовільно
0-59	Незадовільно

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Тарасенко Р.О. Інформаційні технології в перекладацькій діяльності: підручник / Р.О.Тарасенко, С.М.Амеліна. – К.: ФОП Ямчинський О.В., 2023. – 350 с.
2. Тарасенко Р.О. Методичні вказівки до проходження виробничої (перекладацько-технологічної) практики для магістрів спеціальності 035 «Філологія». – К.: ЦП «КОМПРИНТ», 2023. – 80 с.
3. Амеліна С.М., Тарасенко Р.О. Електронні інформаційні ресурси перекладача науково-технічної літератури: монографія. – ЦП «КОМПРИНТ», 2018. – 174 с.
4. Амеліна С.М., Тарасенко Р.О. Комп’ютерна лексикографія і переклад: навч. посіб./ С.М.Амеліна, Р.О.Тарасенко / Видання 2-ге, перероблене і доповнене. – К.: ФОП Ямчинський О.В., 2022. – 348 с.
5. Амеліна С.М., Тарасенко Р.О. Підготовка перекладачів у зарубіжних університетах до застосування інформаційних технологій: монографія. – К.: Центр учбової літератури, 2017. – 256 с.
6. Актуальні проблеми теорії і практики сучасного перекладу: монографія / за заг. ред. С.М.Амеліної. – К.: Центр учбової літератури, 2017. – 470 с.
7. Долинський Є. В., Скиба К.М. Інформаційні технології у професійній діяльності перекладача : навчальний посібник – Хмельницький : ХНУ, 2016. – 195 с.